

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 6.11.2006
KOM(2006) 661 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Komunikat dotyczący realizacji wieloletniego wspólnotowego programu wspierania
bezpiecznego korzystania z Internetu i nowych technologii sieciowych
(Bezpieczny Internet +)**

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Komunikat dotyczący realizacji wieloletniego wspólnotowego programu wspierania
bezpiecznego korzystania z Internetu i nowych technologii sieciowych
(Bezpieczny Internet +)**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

1. WPROWADZENIE

Niniejszy komunikat opracowano celem spełnienia wymogu określonego w art. 5 ust. 3 decyzji nr 854/2005/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspólnotowego na rzecz promowania bezpieczniejszego korzystania z Internetu i nowych technologii sieciowych („Bezpieczny Internet +”), który to przepis stanowi, że „Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie z realizacji działań określonych w art. 1 ust. 2, najpóźniej do połowy 2006 r. W związku z tym Komisja składa sprawozdanie w sprawie spójności kwoty na lata 2007-2008 z perspektywą finansową.”

W art. 6 decyzji określono ramy finansowe programu:

- ramy finansowe w okresie od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. ustalono w wysokości 45 mln EUR,
- z czego 20,05 mln EUR przypada na okres do dnia 31 grudnia 2006 (art. 6 ust. 1);
- kwotę na okres rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2006 r. uważa się za potwierdzoną, jeżeli jest ona zgodna na tym etapie z perspektywą finansową na okres rozpoczynający się od roku 2007 (art. 6 ust. 2).

2. CELE PROGRAMU

Celem programu „Bezpieczny Internet +” jest wspieranie bezpiecznego korzystania, zwłaszcza przez dzieci, z Internetu i nowych technologii sieciowych, a także zwalczanie treści sprzecznych z prawem i treści niepożądanych przez użytkowników końcowych.

Program koncentruje się na użytkownikach końcowych, w szczególności dzieciach korzystających z Internetu w domu lub w szkole.

Cztery główne obszary działań prowadzonych w ramach programu to:

- (a) zwalczanie treści sprzecznych z prawem;

- (b) blokowanie niechcianych i szkodliwych treści;
- (c) wspieranie bezpiecznego otoczenia;
- (d) podnoszenie poziomu świadomości.

Program „Bezpieczny Internet +” stanowi kontynuację planu działań na rzecz bezpiecznego Internetu realizowanego w latach 1999-2004, którego całkowity budżet wyniósł 38,3 mln EUR.

Nowy program został rozszerzony na nowe technologie sieciowe, w tym treści przesyłane sieciami telefonii komórkowej i łączami szerokopasmowymi, gry online, bezpośredni transfer plików między użytkownikami oraz wszelkie formy komunikacji w czasie rzeczywistym, takie jak platformy dyskusyjne („czaty”) i wiadomości błyskawiczne („instant messages”), głównie w celu zwiększenia poziomu ochrony dzieci i nieletnich. Program uwzględnia szeroki zakres treści sprzecznych z prawem i szkodliwych, jak również budzących niepokój sposobów zachowania, w tym rasizm i przemoc.

3. REALIZACJA PROGRAMU

Program „Bezpieczny Internet +” jest realizowany przez Komisję. Państwa członkowskie mają swoich przedstawicieli w Komitecie Zarządzającym programem. Wsparcie finansowe jest udzielane w formie dotacji i zamówień.

3.1. Zaproszenie do składania wniosków 2005

Zgodnie z art. 3 decyzji ustanawiającej program, Komisja sporządziła program prac¹ na rok 2005 służący za podstawę realizacji programu. Zaproszenie do składania wniosków w ramach programu „Bezpieczny Internet +” na rok 2005 zostało opublikowane w dniu 10 września 2005 r.²

W wyniku przeprowadzonej oceny 37 z 59 otrzymanych wniosków zostało wybranych do dalszych negocjacji. Przewidziano wstępne fundusze wspólnotowe w wysokości około 11,79 mln EUR (z czego 9,21 mln EUR zarezerwowano w budżecie na rok 2005, a 2,58 mln EUR w budżecie na rok 2006), na następujące działania:

- Numery interwencyjne³: 1 koordynator sieci i 16 numerów interwencyjnych obejmujących 15 państw;
- Ośrodki odpowiedzialne za podnoszenie świadomości⁴ i telefoniczne linie zaufania⁵: 1 koordynator sieci i 16 ośrodków odpowiedzialnych za podnoszenie świadomości;

¹ Decyzja Komisji C(2005) 3231 z 9.9.2005, www.europa.eu.int/saferinternet.

² Dz.U. C 223 z 10.9.2005, str. 8 oraz na stronie internetowej programu: www.europa.eu.int/saferinternet.

³ Pod numerem interwencyjnym użytkownicy mogą zgłosić treści sprzeczne z prawem napotkane w Internecie. Operatorzy tych numerów przekazują te meldunki właściwym podmiotom (policji, dostawcom usług internetowych lub specjalnym koordynatorom numerów interwencyjnych).

- Wzmocnienie pozycji użytkownika: 1 sieć tematyczna;
- Samoregulacja: 1 sieć tematyczna;
- Media: 1 sieć tematyczna.

Szczególnie dużo wniosków wpłynęło w przypadku numerów interwencyjnych i ośrodków odpowiedzialnych za podnoszenie świadomości. Istniejąca sieć numerów interwencyjnych zostanie rozszerzona na Republikę Czeską i Słowenię, które do tej pory nimi nie dysponowały, zaś sieć ośrodków odpowiedzialnych za podnoszenie świadomości zostanie rozszerzona na Cypr, Luksemburg i Łotwę, w których takie ośrodki do tej pory nie istniały. Z 16 ośrodków odpowiedzialnych za podnoszenie świadomości, w przypadku których zalecono finansowanie wspólnotowe, 10 wprowadzi również telefoniczną linię zaufania jako nową usługę. .

3.2. Forum „Bezpieczny Internet”

Forum „Bezpieczny Internet” zostało utworzone w ramach planu działań na rzecz bezpiecznego Internetu jako miejsce dyskusji i ośrodek wspierający działania związane ze zwalczaniem sprzecznych z prawem, niechcianych i szkodliwych treści. Stanowi ono platformę umożliwiającą osiągnięcie porozumienia oraz przekazywanie wniosków, zaleceń, wytycznych itp. do właściwych krajowych i europejskich kanałów. W jego ramach możliwa jest również dyskusja o tym, w jaki sposób branża może przyczynić się do zwalczania treści sprzecznych z prawem.

W roku 2005 głównym przedmiotem dyskusji na forum „Bezpieczny Internet” było bezpieczeństwo dzieci w kontekście telefonów komórkowych, przy czym uwaga skupiona była na ocenie ryzyka, powstających rozwiązaniach i krajowych kodeksach postępowania⁶. Dyskusje z operatorami sieci telefonii komórkowej, organizacjami działającymi na rzecz bezpieczeństwa dzieci, naukowcami i instytucjami publicznymi były kontynuowane w roku 2006, tak by osiągnąć zgodę co do najlepszych rozwiązań w zakresie ochrony dzieci i stosowania ich w całej Europie.

W czerwcu 2006 r. w ramach forum omawiano dwa nowe zagadnienia: korzystanie z nowych mediów przez dzieci oraz blokowanie dostępu do obrazów seksualnego wykorzystania dzieci⁷.

W przypadku pierwszego z tych zagadnień przedstawiono wyniki ostatnich badań poświęconych bezpieczeństwu w Internecie. Komisja przedstawiła wyniki ostatniego badania Eurobarometr⁸, przeprowadzonego w grudniu 2005 r. w ramach umowy ramowej, które objęło wszystkie państwa członkowskie UE oraz Bułgarię, Rumunię,

⁴ Ośrodki odpowiedzialne za podnoszenie świadomości realizują działania uświadamiające skierowane do grup docelowych (rodzice, nauczyciele, dzieci), uwzględniające wiele kategorii treści sprzecznych z prawem, niechcianych i szkodliwych.

⁵ Telefoniczne linie zaufania dają dzieciom w rozmowie z odpowiednio wykwalifikowaną osobą możliwość wyrażenia swoich zastrzeżeń w stosunku do sprzecznych z prawem i szkodliwych treści w Internecie.

⁶ http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/si_forum/mobile_2005/index_en.htm.

⁷ http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/si_forum/forum_june_2006/index_en.htm.

⁸ http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/docs/eurobarometer/eurobarometer_2005_25_ms.pdf.

Chorwację i Turcję, tak by uzyskać porównywalne ogólnoeuropejskie dane dotyczące bezpieczeństwa w Internecie.

Poprzednie badanie zostało przeprowadzone jesienią 2003 r. w 15 „starych” i na początku 2004 r. w 10 „nowych” państwach członkowskich, krótko przed ich przystąpieniem do UE w dniu 1 maja 2004 r. Dla umożliwienia porównań nowy kwestionariusz opierał się w dużej mierze na wykorzystywanym poprzednio. Włączono do niego dodatkowe pytania pozwalające na określenie szerszego kontekstu (korzystanie z mediów przez rodziców) i uwzględniające nowe usługi (telefonii komórkowej, gry online i systemy filtrowania treści).

Według nowego badania Eurobarometr, 18 % rodziców dzieci poniżej 17 roku życia twierdzi, że ich dziecku zdarzyło się już trafić na szkodliwe lub sprzeczne z prawem treści w Internecie. W 15 „starych” państwach członkowskich świadomość istnienia i znaczenia problemu wzrosła wprawdzie znacznie od czasu poprzedniego badania, jednak nadal 44 % rodziców pragnie otrzymać więcej informacji o sposobach ochrony swoich dzieci przed sprzecznymi z prawem i szkodliwymi treściami i kontaktami. Według respondentów informacje te powinny udostępniać szkoły (36 %), dostawcy Internetu (31 %) oraz media (21 %). Na podstawie wyników badania wyróżnić można następujące zalecenia zainteresowanych stron:

- uwzględnienie w większym stopniu dzieci poniżej 10 roku życia, które już intensywnie korzystają z Internetu i telefonów komórkowych;
- lepsze wyeksponowanie numerów interwencyjnych przez zwiększenie współpracy z policją;
- przekazywanie informacji kanałami, które odpowiadają potrzebom rodziców i wiekowi dzieci (szkoły, dostawcy Internetu, media).

Badanie potwierdziło również, że w zakresie korzystania z Internetu, oczekiwań rodziców i poziomu uświadomienia nadal występują bardzo duże różnice między poszczególnymi krajami. Ogólnoeuropejska, złożona z krajowych ośrodków sieć służąca podnoszeniu świadomości wydaje się być właściwym instrumentem przeprowadzania dostosowanych do lokalnych potrzeb kampanii informacyjnych.

3.3. Dzień Bezpiecznego Internetu (Safer internet Day)

Dzień Bezpiecznego Internetu stanowi element ogólnoswiatowych wysiłków w zakresie wspierania bezpiecznego korzystania z Internetu przez wszystkich użytkowników, a zwłaszcza dzieci i młodzież, podejmowanych przez szereg aktywnych w tej dziedzinie podmiotów. W lutym 2005 i 2006 roku europejska sieć na rzecz bezpieczeństwa w Internecie INSAFE, która jest współfinansowana przez program „Bezpieczny Internet +”, zorganizowała pod patronatem komisarz Viviane Reding Dzień Bezpiecznego Internetu, do którego przyłączyło się wiele organizacji i krajów z Europy i całego świata.

W roku 2005 Dzień Bezpiecznego Internetu miał miejsce 8 lutego, wzięło w nim udział 65 organizacji z 30 krajów. Tego dnia ogłoszono również konkurs na opowiadanie dla 9- do 16-latków. Po ogłoszeniu zwycięzców konkursu w 16 krajach, opowieści dzieci opublikowano w formie książki.

W roku 2006 Dzień Bezpiecznego Internetu miał miejsce 7 lutego, wzięło w nim udział około 100 organizacji z 37 krajów: organy administracji publicznej, dostawcy Internetu i operatorzy telekomunikacyjni, przedsiębiorstwa, szkoły, biblioteki i muzea, organizacje działające na rzecz bezpieczeństwa w Internecie oraz organizacje międzynarodowe.

Wydarzenia związane z bezpieczeństwem w Internecie, takie jak światowy „blogathon”, turnieje, gry online, konkursy na opowiadania oraz rozmowy „okrągłego stołu” były organizowane w całej Europie, a także poza jej granicami, np. w Stanach Zjednoczonych, Rosji, Brazylii, Argentynie, Australii i Nowej Zelandii.

Szczegółowe informacje o wydarzeniach zorganizowanych w ramach Dnia Bezpiecznego Internetu 2006 można znaleźć na stronie internetowej programu⁹.

4. NOWE PERSPEKTYWY OD ROKU 2006

W roku 2006 Komisja pragnie kontynuować powyższe działania oraz zwiększyć ich wpływ poprzez:

- Konsolidację i rozszerzenie geograficznego zasięgu numerów interwencyjnych i sieci służących podnoszeniu świadomości. W ramach planu działań na rzecz bezpiecznego Internetu¹⁰ w okresie 2003-2004 finansowano 21 numerów interwencyjnych w 20 krajach oraz 23 ośrodki odpowiedzialne za podnoszenie świadomości w 21 krajach. Większość z nich będzie nadal funkcjonować w wyniku zaproszenia do składania wniosków ogłoszonego w roku 2005. Nowe zaproszenie do składania wniosków z roku 2006¹¹ ma służyć wsparciu jak największego rozszerzenia zasięgu geograficznego obydwu sieci.
- Wspieranie ścisłej współpracy między wszystkimi podmiotami zainteresowanymi działaniami w zakresie bezpieczeństwa Internetu. Było to jednym z celów wspólnego rocznego spotkania przedstawicieli numerów interwencyjnych i sieci służących podnoszeniu świadomości, które miało miejsce w Luksemburgu w dniu 20 czerwca 2006 r., jak również forum „Bezpieczny Internet” w dniu 21 czerwca 2006 r., w którym udział wzięli naukowcy, przedsiębiorstwa, organy odpowiedzialne za egzekwowanie prawa i członkowie sieci europejskich.
- Ułatwienie obywatelom europejskim znalezienia praktycznych informacji na temat bezpiecznego korzystania z Internetu. Nastąpi to poprzez działania krajowych ośrodków odpowiedzialnych za podnoszenie świadomości oraz promowanie ogólnoeuropejskiego numeru interwencyjnego (usługa „Europe direct”)¹².

⁹ http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/docs/events/si_day_2006_events.pdf

¹⁰ Decyzja nr 276/1999/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 stycznia 1999 r. przyjmująca wieloletni plan działań Wspólnoty w zakresie promowania bezpieczniejszego korzystania z Internetu poprzez zwalczanie sprzecznych z prawem i szkodliwych treści w światowych sieciach komputerowych (Dz.U. L 33 z 6.2.1999, str. 1) zmieniona decyzją nr 1151/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 czerwca 2003 r. (Dz.U. L 162 z 1.7.2003, str. 1).

¹¹ Dz.U. C 176 z 17.7.2006 r. oraz strona internetowa programu „Bezpieczny Internet”:

¹² http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/call/proposals/index_en.htm.

<http://europa.eu/eurodirect> oraz bezpłatny numer 00800 6 7 8 9 10 11.

- Zwiększenie stopnia znajomości programu „Bezpieczny Internet +” wśród obywateli europejskich, zarówno dorosłych, jak i dzieci. W szczególności Komisja przygotowuje w Brukseli – jako uzupełnienie kampanii informacyjnych prowadzonych przez krajowe ośrodki odpowiedzialne za podnoszenie świadomości – specjalny program z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu w roku 2007.

W trakcie realizacji programu „Bezpieczny Internet +” jak również planowania programu, który będzie stanowił jego kontynuację, Komisja uwzględni rezultaty i zalecenia końcowej oceny realizacji planu działań na rzecz bezpiecznego Internetu¹³. Należy pracować nad osiągnięciem dalszych postępów w obszarach wymienionych w tej ocenie.

5. PERSPEKTYWA FINANSOWA

W wyniku porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie nowej perspektywy finansowej, podpisanego w dniu 17 maja 2006 r., Komisja przedstawiła „zmieniony pakiet dla programów UE na lata 2007-2013”¹⁴, zawierający ewentualne zmiany istniejących i proponowanych aktów prawnych, tak by porozumienie to mogło stać się skuteczne. Określona w tym pakiecie kwota dla programu „Bezpieczny Internet +” na lata 2005-2008 wynosi 45 mln EUR, czyli odpowiada kwocie określonej w decyzji ustanawiającej program.

Przewidziana w decyzji ustanawiającej program kwota 24,95 mln EUR na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r. jest więc dla tego okresu zgodna z obowiązującą od 2007 r. perspektywą finansową.

6. WNIOSKI

Duża liczba meldunków wpływających pod numery interwencyjne (ponad 534 000 w samym tylko roku 2005) potwierdza konieczność istnienia tego rodzaju usługi służącej zwalczaniu sprzecznych z prawem treści.

Dzień Bezpiecznego Internetu jest – z uwagi na szeroki udział na poziomie krajowym oraz oddźwięk w środkach masowego przekazu – coraz powszechniej uważany za doskonałą okazję polepszenia kontaktów między zainteresowanymi podmiotami oraz dotarcia do szerokiej publiczności.

Ośrodki odpowiedzialne za podnoszenie świadomości prowadzą coraz więcej ukierunkowanych kampanii celem dotarcia do dzieci, rodziców i nauczycieli, i coraz częściej wymieniają między sobą sprawdzone rozwiązania w tym zakresie.

Konieczne jest dalsze wsparcie finansowe celem rozbudowania prowadzonych obecnie działań, zwiększenia skuteczności programu (np. poprzez rozszerzenie zasięgu geograficznego i wspieranie współpracy między zainteresowanymi podmiotami) oraz spopularyzowania go w społeczeństwie.

¹³ COM/2006/XXXX z [...] r.

¹⁴ IP/06/673 z 24.5.2006 r. oraz MEMO/06/213.